

יבוא, יצוא ומה שביניהם סקירות וחידושים בענייני חוק ומשפט

עו"ד גיל נדל, ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים ותגמול בכירים

כשרות "באור הזרקורים"
עו"ד גיל נדל, עו"ד דייב זיתון, עו"ד עומר וגנר

רקע:

רשות המכס מעודדת בימים אלה יבואני מזון לבצע הליך של דיווח על עלויות כשרות שלא הוספו לערך לצרכי מכס, וזאת כדי לסייע לרשות לגבות את מסי היבוא (מכס, מע"מ) שנגרעו בשל אי-הוספת עלויות הכשרות.

כחלק מהליך זה, מוכנה רשות המכס לוותר ליבואנים שיבצעו דיווח זה על גביית קנס הפיגורים, ולהסתפק בגביית קרן המכס, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית. הסכמה זו של רשות המכס מגיעה בעקבות מהלך מאומץ של משרדנו.

יודגש, כי הליך הדיווח יתאפשר רק עד לתאריך 1.10.16.

אז איך הכל התחיל?

תחילתו של סיפור זה הינו בפסקי-דין שניתנו בקיץ 2013 בבתי משפט השלום בראשון לציון ובתל-אביב, אשר קבעו כי עלויות כשרות של בשר כבש הן חלק בלתי נפרד מערך המוצר (בשר כבש באותו מקרה) לצרכי מכס, כך שיש לגבות מכס לא רק על ערך הבשר, אלא גם על עלויות הכשרות הנלוות לו. ערעור על אחד מפסקי-הדין הוכרע ביוני 2014, לטובת רשות המכס.

בהמשך, פסק בית משפט השלום בירושלים בקיץ 2014 כי עלויות כשרות של שמן זית הן חלק מהערך לצרכי מכס.

הערעורים הנוספים על פסקי-הדין נדחו בבית המשפט המחוזיים, הגם שהייתה דעת מיעוט שסברה כי יש לקבל אחד מהערעורים והעניין הגיע לפתחו של בית המשפט העליון בחודש דצמבר 2015.

היבואנים טענו בפני בית המשפט העליון כי הערכת טובין מתבצעת על בסיס אמנה בינלאומית שישראל הינה צד לה, וכי פסקי-הדין שניתנו בבתי משפט השלום והמחוזיים חרגו מן האמנה. היבואנים טענו בהקשר זה כי סעיף 132 לפקודת המכס מתייחס לעלויות ששולמו למוכר או "לטובתו של המוכר", וכי לא ניתן לכלול את עלויות הכשרות תחת סעיף זה.

בית המשפט העליון דחה את טענת היבואנים וקבע כי יש לפרש את סעיף 132 לפקודת המכס ככולל גם תשלומים המבוצעים בגין עלויות כשרות.

בית המשפט העליון אימץ את עמדת בתי המשפט השלום והמחוזיים, וקבע כי ה"טובין" שלגביהם יש לקבוע את הערך לצורך חישוב המכס, הינם טובין כשרים, ולא ניתן, על פי מבחן השכל הישר וההיגיון הבריא, להפריד את מרכיב הכשרות ממרכיב המוצר עצמו, שהרי גם הצרכן משלם עבור מוצר כשר יותר מאשר מוצר אחר.

בסופו של יום, קבע בית המשפט העליון כי אין לאפשר ליבואנים רשות לערער, והתוצאה האופרטיבית היא שנקבע כי עלויות כשרות חייבות במכס.

על אף התוצאה הברורה של פסקי-הדין, חשוב לציין כי על פי עמדתנו, עד היום קיימים סוגים מסוימים של עלויות כשרות הנמצאים ב"שטח האפור" ולא ברור האם הם חייבים במסי יבוא על פי הדין, אם לאו.

מהיכן הגיע הליך של הדיווח בנושא עלויות כשרות?

עוד בטרם פורסם פסק-הדין בבית המשפט העליון בחודש דצמבר 2015, החלה רשות המכס בצעדי אכיפה כלפי יבואני מזון, במטרה לגבות את מסי היבוא שנגרעו מקופת המדינה, במקרים בהם אותם יבואנים לא כללו את עלויות הכשרות בערך המוצרים לצרכי מכס.

יודגש, כי הליכי האכיפה של רשות המכס התפרשו על כל תחומי המזון ולא הצטמצמו לבשר כבש או לשמן זית בלבד, כפי שנידונו בפסקי-הדין. הליכי אכיפה אלה הלכו וגברו לאחר פרסום פסק-הדין בבית המשפט העליון, בחודש דצמבר 2015.

נכון להיום, יבואני מזון שלא דיווחו על עלויות כשרות במסגרת הערך מוצרי המזון לצרכי מכס, חשופים לאפשרות של חקירה, בדיקה וביקורת של רשות המכס.

כפי שצוין בפתח סקירתנו, משרדנו ניהל מהלך מאומץ מול רשות המכס, והגיע להבנה ולפיה יבואן שיפנה בגילוי מרצון עד לתאריך 1.10.16 וידווח ביוזמתו על עלויות כשרות שלא נכללו ביבוא משלוחי מזון בשנים האחרונות, יידרש לשלם את קרן המס (מכס, מע"מ) בתוספת ריבית והצמדה, אך ללא קנס פיגורים. יש לציין כי קנס פיגורים מגיע לכדי 10% לשנה בגין חוב מס.

לסקירות נוספות שנכתבו על ידי צוות משרדנו בנושא הטלת מכס על עלויות כשרות או בנושא גילוי מרצון, וכן לנוהל גילוי מרצון, אנא לחצו על הקישורים הבאים:

[פטור מקנסות במסגרת גילוי מרצון בעניין אי הכללת עלויות כשרות](#)
[סוף הסאגה בבית המשפט העליון: כשרות חייבת במכס](#)
[בית המשפט: אין לחשוף פרטים אודות "גילוי מרצון" שבוצע באופן אנונימי](#)
[נוהל גילוי מרצון](#)
[עלות כשרות היבוא](#)
[מכס על כשרות: שמן נגרר אחרי בשר כבש](#)
[המחוזי מאשר: יוטל מכס על כשרות של בשר כבש](#)
[כשר בהשגחת המכס \[פורסם בדו ירחון "מיסים" - אוקטובר 2013\]](#)
[מס כשרות על מוצר מזון מייבא - פסק-דין נוסף וקשה עבור ציבור היבואנים](#)
[האם יתוקן החוק בנושא מכס על כשרות?](#)
[עדכון ליבואני המזון-כיצד יש לנהוג בעקבות "מס הכשרות"?](#)

* * *

הסקירה לעיל הינה בבחינת תמצית. המידע הכלול בה נמסר למטרות אינפורמטיביות בלבד ואין במידע כדי להוות ייעוץ משפטי. לקבלת פרטים נוספים, אנא פנו לעו"ד גיל נדל - ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים ותגמול בכירים. בדוא"ל Gill.Nadel@goldfarb.com ו/או בטלפון 03-6089979.